

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000445

Державний реєстраційний номер: 0125U000467

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Встановити клініко-функціональні особливості перебігу загострень бронхіальної астми у дітей в період воєнного стану

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа «Національний науковий центр фтизіатрії, пульмонології та алергології імені Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України»

Код за ЄДРПОУ: 45227272

Місцезнаходження: вул. Миколи Амосова, буд. 10, м. Київ, Київська обл., 03038, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442755488

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00611125

Місцезнаходження: Герцена 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 4893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 1049.000

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Визначити особливості перебігу загострень бронхіальної астми у дітей в період воєнного стану та розробити метод їх профілактики

Назва роботи англійською:

Determine the features of the course of exacerbations of bronchial asthma in children during martial law and develop a method for their prevention

Реферат українською:

Об'єкт дослідження – 31 дитина із загостренням бронхіальної астми під час воєнного стану, 26 архівних історій хвороб дітей за довоєнний період. Мета роботи – підвищити ефективність профілактики загострень бронхіальної астми у дітей в період воєнного стану за рахунок зменшення їх частоти та тривалості. Методи дослідження – клінічні, анкетування, математичні, статистичні. Установлено суттєве погіршення перебігу бронхіальної астми (БА) у дітей у період воєнного стану: частка неконтрольованої астми зросла утричі, частота епізодів астми на рік – у 8,4 рази, потреба у бронхолітиках – у 4,8 рази, госпіталізацій – у 3,4 рази. Хронічний психоемоційний стрес і тривале перебування в сирих, холодних і непровітрюваних приміщеннях сприяли подвоєнню кількості скарг, більш тяжкому перебігу загострень і зростанню на 35,4 % (за 3 роки війни) кількості госпіталізованих в клініку хворих із загостренням БА. Частота інфікування *Mycoplasma pneumoniae* серед них досягла 46,7 % або у 2,4 рази вище за показники довоєнного періоду; розроблено практичні рекомендації щодо визначення інфікування за рівнями специфічних Ig G, Ig M до *Mycoplasma pneumoniae*. Виявлено тенденції до змін окремих показників периферичної крові, що можуть свідчити про зростання ролі вірусно-бактеріальних асоціацій у розвитку загострень БА, хоча ці дані потребують подальшого уточнення. Удвічі зросла частота сенсibiliзації до епідермальних і грибкових алергенів, ймовірно через умови тривалого перебування в сирих укриттях. Установлено зниження на 10,0–20,0 % показників спірометрії ОФВ₁, ФЖЄЛ, ПШВ, МОШ75 та підвищення значень індексу зворотності бронхіальної обструкції, що свідчило про більш виражені вентиляційні порушення у дітей при загостренні БА у воєнний період. Сфера застосування – педіатрія, пульмонологія, алергологія.

Реферат англійською:

The object of the study is 31 children with asthma exacerbations during the year of martial law, 26 archival histories of children's diseases during the pre-war year. The purpose of the work is to increase the effectiveness of prevention of exacerbations of bronchial asthma in children during martial law by reducing their frequency and duration. Research methods are clinical, questionnaire, mathematical, statistical. A significant deterioration in the course of bronchial asthma (BA) in children has been established during the period of martial law: the proportion of uncontrolled asthma increased threefold, the annual frequency of asthma episodes rose by a factor of 8.4, the need for bronchodilators increased 4.8 times, and hospitalizations increased 3.4 times. Chronic psychoemotional stress with prolonged stay in damp, cold, and poorly ventilated environments contributed to a twofold increase in symptom complaints, a more severe course of exacerbations, and a 35.4% rise (over 3 years of war) in the number of children hospitalized for BA exacerbations. The frequency of *Mycoplasma pneumoniae* infection in this group reached 46.7%, which is 2.4 times higher than in the pre-war period; practical recommendations were developed for diagnosing infection using specific IgG and IgM antibody levels to *M. pneumoniae*. Trends toward changes in several peripheral blood parameters were identified, may suggesting a growing role of viral-bacterial associations in asthma exacerbations, although these findings require further confirmation. The prevalence of sensitization to epidermal and fungal allergens doubled, most likely due to prolonged stays in damp shelters. Spirometry showed a 10,0–20,0% decreased in indicators FEV₁, FVC, PEF, and MEF₂₅, along with an increased bronchial reversibility index, indicating more pronounced ventilatory impairment in children experiencing asthma exacerbations during

wartime. Field of application – pediatrics, pulmonology, allergology.

Індекс УДК: 616.24-002, 616.248-053.2-036.1-039.45-084]:355

Коди тематичних рубрик: 76.29.35.11

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Речкіна Олена Олександрівна

Науковий ступінь: д. мед. н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Визначення інфікування *Mycoplasma pneumoniae* при загостренні бронхіальної астми у дітей

Назва НТП англійською: Identification of *Mycoplasma pneumoniae* infection in children during bronchial asthma exacerbation

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Аналітичні матеріали

Галузь застосування: Педіатрія, пульмонологія, алергологія

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Детальне та поглиблене дослідження ролі інфекційного фактору, а саме *M. pneumoniae*, як триггеру загострень або фактору тяжкого перебігу бронхіальної астми у дітей, особливо в сучасних кризових умовах воєнного стану, набуває високої актуальності. Наявність даних, що свідчать про підвищену частоту виявлення *M. pneumoniae* у пацієнтів з астмою, а також про зв'язок між її циркуляцією та зростанням частоти загострень захворювання, вказує на потенційну патогенетичну роль цього мікроорганізму. Проведений аналіз динаміки госпіталізацій дітей, хворих на бронхіальну астму, в клініку Центру за трирічний період поспіль (воєнний стан) показав зростання на 35,4 % кількості випадків із загостренням бронхіальної астми, порівняно з відповідним довоєнним періодом. Протягом січня-серпня 2025 року у когорті дітей, які проходили обстеження та лікування з приводу загострення бронхіальної астми, методом імуноферментного аналізу (ІФА) визначали рівень специфічного Ig G. Інфікування *M. pneumoniae* було виявлено у 46,7 % пацієнтів із загостренням бронхіальної астми, що може свідчити про можливу її роль як значущого триггера загострень захворювання в кризових умовах. Для підвищення точності визначення інфікування *M. pneumoniae* та доведення її ролі як триггера загострень бронхіальної астми у дітей, доцільно застосовувати комплексний підхід з використанням наступних показників лабораторного дослідження крові методом ІФА, оскільки клінічні та рентгенологічні ознаки не мають патогномонічного характеру, а саме: сероконверсія специфічних Ig M (з негативного на позитивний), їх титр 1:320 або вище, або 4-кратне зростання їх рівнів або 2-кратне зростання рівню специфічних Ig G в динаміці спостереження, що дає змогу встановити активність інфекційного процесу та інфікування.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 09.2025

Закінчення етапу: 12.2025

Споживачі продукції: Лікувально-профілактичні заклади України педіатричного профілю, Лікувально-профілактичні заклади України дитячого пульмонологічного профілю, Лікувально-профілактичні заклади України дитячого алергологічного профілю

Перспективні ринки: Лікувально-профілактичні заклади України дитячого алергологічного профілю, Лікувально-профілактичні заклади України дитячого пульмонологічного профілю, Лікувально-профілактичні заклади України педіатричного профілю

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

Роль *Mycoplasma pneumoniae* в патогенезі бронхіальної астми у дітей : сучасний стан проблеми / О. О. Речкіна та ін. // Укр. пульмонолог. журн. 2025. № 4. С. 21-27. URL : <http://www.ifp.kiev.ua/doc/journals/upj/25/pdf25-4/21.pdf>. DOI: 10.31215/2306-4927-2025-33-4-21-27.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Фещенко Юрій Іванович
д. мед. н., д.мед.н., професор

Перелік осіб-виконавців

Кравцова Оксана Миколаївна
(к. мед. н.)

Промська Наталія Вікторівна

Речкіна Олена Олександрівна
(д.мед.н., старший науковий співробітник, 14.01.26, 14.01.27)

Руденко Сергій Миколайович
(к. мед. н.)

Стриж Віра Олександрівна
(к.мед.н.)

Твердохліб Тетяна Олексіївна
(к. мед. н.)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Приходько Алла Миколаївна

Телефон

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна